

55.

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej

WARSZAWSKA
JESIEŃ

➤ słysz, czego inni nie słyszą !

21–29
września

2012

PRZEWODNIK PO FESTIWALU

śpiew **mowa**
rytuał **obraz** **akcja**
wypowiedź

Oczywiście w muzyce. Dodajmy: w muzyce wykorzystującej nowe technologie. Gdyby kto pytał, słowa kluczowe dla określenia niniejszego programu byłyby właśnie takie.

I bezpośrednio odnoszący się do dramatu dźwiękowo-wizualnego *Luna Park* Aperghisa oraz audiowizualnego *Intérieur/Extérieur* Kenta Olofssona i Jörgena Dahlgqvista. Jak też – z różnym naciskiem na to lub inne słowo – do kompozycji zawierających elementy teatru.

Geschichte – *opérette a cappella* Strasnoy'a, dzieło oparte na tekście *Historii* Gombrowicza, to forma sceniczna w ścisłym sensie. Ale są inne, trudniej definiowalne: multimedialny teatr muzyczny Manosa Tsangarisa *Vivarium* na ruch w przestrzeni, głosy, instrumenty i światło, *Księżycowy Pierrot* Macieja Jabłońskiego, na aktora, instrumenty, warstwę elektroniczną i wideo, czy choćby nawiązujący do teatru instrumentalnego utwór Jagody Szmytki. W *Guai ai gelidi mostri* Nona na głosy, zespół instrumentalny i przestrzenną elektronikę, akcja zawarta jest w samym dźwięku, w jego ruchu w przestrzeni.

Ale *śpiew* i *wypowiedź* to nie tylko teatr muzyczny, to także forma pieśni w klasycznym rozumieniu. Kompozycje Kurtága w koncercie Ensemble intercontemporain i *Cantiere del poema* Sciarrina to przykłady doskonałego zespolenia emocji śpiewu i głębi słów. Jest to więc sytuacja, w której, jak mówi sam Sciarrino, śpiew nabywa mocy.

Jednak może najbardziej intrygującą postacią przyjmują utwory, których autorzy próbują muzykę „pobudzić do mówienia”. Takiego mówienia, w którym przede wszystkim chodzi o sam fakt, że w ogóle się mówi. *Speakings* Harvey’a na orkiestrę i elektronikę nie jest utworem wokalnym. Ale nagrane ludzkie głosy, poddane analizie spektralnej, umożliwiły kompozytorowi uzyskanie efektu „mówiącej orkiestry”. W *Zverohra* Kryštofa Mařatki sopranistka obywatelka się bez słów. Jednak jej zaśpiewy, wykrzyki, zaklęcia są jak głos pierwotnego człowieka, który dźwiękiem przekazuje znak. Inne jeszcze sugestie wypowiedzi, przekazywania znaczenia, napotkanie w *Ein Brief* Kagela i w kompozycji Kena Ueno na śpiew alikwotowy z orkiestrą. No i w *INORI* Stockhausena, na orkiestrę i mima. Tu mamy sytuację nie tylko konstruowania znaku, ale i budowania rytuału.

Tak dla *mowy* i *śpiewu*, jak dla *akcji* i *wypowiedzi* historycznym punktem odniesienia jest *Pierrot lunaire*, cykl melodramatów Arnolda Schönberga, dzieło zasadnicze dla początków nowej muzyki.

Również **Mała Warszawska Jesień**, na którą składają się instalacja, muzyczny spacer, koncert i warsztaty, nawiązuje do idei festiwalu. Weźmy choćby etiudy muzyki konkretnej Pierre’a Schaeffera, czy pieśni Crumba do słów Federico Garcii Lorki. Bliższe informacje o tym festiwalu muzyki współczesnej dla dzieci znajdziecie w osobnym folderze.

A w ramach imprez towarzyszących – koncerty, spotkania z kompozytorami, prezentacje książek oraz performance muzyczno-fotograficzny *Dłubak Soundsystem* Mikołaja Pałosza i Ray’a Dickaty’ego.

Tyle mowy. Pora na śpiew.

Tadeusz Wielecki

21 września **piątek**

19:30 – Filharmonia Narodowa, Sala Koncertowa

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII NARODOWEJ

Elena Vassilieva sopran, Lilianna Zalesińska mezzosopran

Gilbert Nouno, Arshia Cont projekt muzyki komputerowej IRCAM

Marcin Wolniewicz reżyseria dźwięku, Pascal Rophé dyrygent

Krzysztof Penderecki *Uwertura pittsburska* *

Rozalie Hirs *Roseherte* *

Kryštof Mařatka *Zverohra*

Mauricio Kagel *Ein Brief*

Jonathan Harvey *Speakings* *

Coś mówi, czyli inauguracja

Zaśpiewy, wykrzyki, zaklęcia – w partii wokalne *Zverohra* jest zwierzęca, nieokrzesa, szamańska. Zaiste pieśni antropoidalne. Głos pierwotnego człowieka, który dźwiękiem przekazuje znak. Warto posłuchać dystygowanej sopranistki Vassilievej w tej roli.

Domyśl się sam, o czym pisze dziewczyna w liście, gdy po początkowym „Ukochany!” snuje już tylko pełną ekspresji wokalizę. Wspomagając się gestami zapisanymi w partyturze: *Ein Brief* to scena koncertowa.

W *Speakings* na orkiestrę i świeżą elektronikę prosto z IRCAMu – coś mówi. Jakiś głos, jakby zorkiestrowane mówienie człowieka.

Wreszcie usłyszymy *Uwerturę pittsburską* Pendereckiego z 1967 roku!

21 września **piątek**

22.30 – Centrum Artystyczne „Fabryka Trzciny”

MAŁE INSTRUMENTY: Paweł Romańczuk, Sławomir Kupczak toy pianos

Krzysztof Knittel live electronics, Wojciech Błazejczyk reżyseria dźwięku

John Cage *Music for Amplified Toy Pianos* *

Krzysztof Knittel *free for(m) macwin_2***

Knittelektronika i czary

Patrzysz, a na scenie pełno małych fortepianików. Małych, ale wzmocnionych (mikrofonowo). Ich dźwięk otoczy ciebie i twoje dzieci, i dzieci twoich dzieci. Wyroją się te pianinka... Niby niepozorne, ale zanim co, przejmą kontrolę nad sytuacją. Jeśli przymilnie zapytają: „jak leci?”, najlepiej będzie odpowiedzieć: „jest klawo” albo: „małe jest piękne”.

Zupełnie niezwykle Krzysztof Knittel odprawia dźwięki. Czasem je zaklina, czasem wypuszcza z worka. To znów nabiera ich pełne usta, aby wydmuchnąć kolorowym ogniem.

(Zajdą ci za skórę te małe fortepianiki).

22 września sobota

**19.30 – Studio Koncertowe Polskiego Radia
im. Witolda Lutosławskiego**

Noa Frenkel kontralt, Susanne Otto kontralt, Roberto Fabbriciani flet
Ernesto Molinari klarnet, Michael Kasper wiolonczela
ENSEMBLE EXPERIMENTAL, EXPERIMENTALSTUDIO des SWR, Detlef Heusinger dyrygent

Luigi Nono *A Pierre. Dell'azzurro silenzio, inquietum*

Marc Andre ...hoc... * **Jamilia Jazylbekova** S.O.G. **

Chaya Czernowin *Ina* * **Luigi Nono** *Guai ai gelidi mostri* *

No, no, to ci Nono!

Nono? Tak, tak! No i Nono w programie koncertu Studia Eksperymentalnego z Fryburga Bryzgowijskiego to okazja, by jego muzykę usłyszeć u źródła, z pierwszej ręki. Przecież był szefem artystycznym Studia, skomponował tam *Prometeusza* i wiele utworów, w których rozwijał live electronics. Między innymi te, które usłyszymy dzisiaj: *Guai ai gelidi mostri* (*Biada mroźnym potworom*) i *A Pierre. Dell'azzurro silenzio, inquietum* na flet i klarnet kontrabasowe. Specjaliści od elektroniki z Fryburga i muzycy Ensemble Experimental współdziałali z Nono, współtworzyli jego tradycję. Więc jeśli nie wiesz, jak rozumieć te długie, zawieszane w przestrzeni dźwięki, to z ich interpretacji wyniknie dla ciebie iluminacja. Jeśli się pozytywnie zawieszisz, to będzie znaczyć, że osiągnąłeś zrozumienie.

22 września sobota

22.30 – Centrum Kultury „Koneser”

Agnieszka Kuś taniec, Barbara Okoń-Makowska projekcja dźwięku

Karlheinz Stockhausen INORI

Stockhausen

Inori po japońsku znaczy modlitwa. W INORI na tancerza (lub mima) i orkiestrę, tancerz to ten, który się modli. Modli się słuchając muzyki. I wykonując szereg rytualnych gestów. Te gesty pochodzą z różnych kultur świata i są ściśle z muzyką zsynchronizowane, niejako ją unaocniają. Tak, słuchanie muzyki może być modlitwą. W utworze Stockhausena już sama muzyka jest czymś w rodzaju brzmiącego rytuału: poprzez powtarzanie tej samej formuły dźwiękowej, wyróżnienie pojedynczego dźwięku. Ale Stockhausen zda się mówić: gdy muzykę nie tylko usłyszysz, ale i zobaczysz poszerzoną o znak – znak modlitewnego rytuału, to będzie jak modlitwa, wyższy stopień wtajemniczenia.

23 września niedziela

19.30 – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

ENSEMBLE INTERCONTEMPORAIN

Natalia Zagorinskaya sopran Patrick Davin dyrygent

Stanisław Bromboszcz *Con tensione* ** (zamówienie WJ)

György Kurtág *Cztery kaprysy* **Lidia Zielińska** *Ukiya* ** (zamówienie WJ)

Tadeusz Wielecki *Punkty słyszenia* **

György Kurtág *Cztery pieśni do poematów Anny Achmatowej* *

Ensemble intercontemporain

Wyobraźcie sobie grające w najwyższym rejestrze skrzypce i w niskim – kontrabas. Pomędzy nimi – pusta przestrzeń. Wypełniają ją jedynie dźwięki cymbałów, jakże ze swej natury nieokreślone, pełne tęsknego oddalenia. Pustka wypełniona dałą. A na ich tle wysoki głos kobiety śpiewa o tragizmie świata i błogosławieństwie tworzenia. W *Pieśniach do poematów Anny Achmatowej* jest Kurtág jak naoczny świadek – jakby na gorąco opowiadał własne doświadczenie. Natalia Zagorinskaya jest fantastyczną interpretatorką tych pieśni. Sugestywna, „mówiąca”: śpiewa, ale śpiewając emanuje duchem tej muzyki, tej poezji.

Trzy polskie prawykonania dopełniają program koncertu jakże znaczącego dla muzyki współczesnej zespołu intercontemporain, powołanego do istnienia przez samego Bouleza.

23 września niedziela

22.30 – Filharmonia Narodowa, Sala Kameralna

NEUE VOCALSOLISTEN

Galin Stoev libretto

Titus Selge reżyseria

Astrid Eisenberger kostiumy

Wojciech Błazejczyk reżyseria dźwięku

Oscar Strasnoy *Geschichte* *

opretka a cappella na podstawie *Historii* Witolda Gombrowicza
(nowa wersja)

Gombrowicz i Neue Vocalsolisten

W *Historii* opartej na tekście niedokończonego dramatu Witolda Gombrowicza o tym samym tytule, rodzinka Gombrowicza zamienia się a to w Komisję Egzaminacyjną sprawdzającą dojrzałość młodego Witolda, a to w Komisję Poborową usiłującą wcielić go do wojska, a to w Wysoki Sąd, który „odbiera mu głos”, a wreszcie w dwór carski i radę wojenną cesarza Wilhelma II. Tej tragikomicznej zarazem historii, *Historii* i *Historii*, dziejącej się w momencie tuż przed wybuchem I wojny światowej, Oscar Strasnoy nadał formę operetki a cappella. Fantastyczni śpiewacy Neue Vocalsolisten interpretują ją z prawdziwym polotem i na luzie.

24 września **poniedziałek**

19.30 – **Studio Koncertowe Polskiego Radia
im. Witolda Lutosławskiego**

AUKSO – ORKIESTRA KAMERALNA MIASTA TYCHY, Anna Radziejewska mezzosopran
TWOGETHER DUO: Magdalena Bojanowicz wiolonczela, Maciej Frąckiewicz akordeon,
Marek Moś dyrygent

Adriana Hölszky *Wolke und Mond*

Matthias Pintscher *dernier espace avec introspecteur*

Wojciech Blecharz *Means of Protection* ** (zamówienie WJ)

Toivo Tulev *Gare de l'Est*

Salvatore Sciarrino *Cantiere del poema* *

Zagłębieni w dźwięku

Salvatore Sciarrino muzykę wyprowadza z ciszy. Ona się z niej poczyną. W ciszy nasza utrudzona percepcja odradza się i oto słyszymy na nowo: najmniejszy szelest, najdelikatniejszy dźwięk, subtelną emocję głosu. Postrzegamy je w uważnym oczekiwaniu, a wtedy każde z nich staje się wydarzeniem. Dla śpiewaków ta muzyka jest niezwykłym wyzwaniem. Zaśpiewaj drżenie głosu, ozdobnik na granicy szeptu i brzmienia! O, posłuchać Anny Radziejewskiej, z myślą o której Sciarrino te pieśni tworzył!

Utwór Pintschera – jeden dźwięk. Trwa. Z zapartym tchem.

25 września **wtorek**

19.30 – **Kościół Ewangelicko-Reformowany**

ZESPÓŁ ŚPIEWAKÓW MIASTA KATOWICE CAMERATA SILESIA
Tomasz Orłow organy Arkadiusz Kuc, Bartłomiej Merta,
Tomasz Rawski perkusja, Anna Szostak dyrygent

Krzysztof Baculewski *Preludium, psalm i medytacja*

Anna Korsun *Landscapes* *

Juste Janulyté *Aquarelle* *

Paweł Szymański ΦΥΛΑΚΤΗΡΙΟΝ (PHYLAKTERION)

Usłyszysz wiatr i szelest piasku

Z wiatru bierze się szept. Z szeptu głos. W ciszy – niski, uderzony dźwięk tłumionej struny fortepianu; metaliczny poświst, wygasająca pulsacja. Powtarzany jak memento. Od tego dźwięku mężczyźni podejmują pełnym głosem swój tekst: po dwa, trzy słowa na tej samej wysokości. A w ślad: szept kobiet. Kamienie. Piasek i pustka. Wykonywane w języku greckim dzieło Pawła Szymańskiego to misterium, rodzaj muzycznego rytuału modlitewnego. Zostało zainspirowane tekstami wczesnego chrześcijaństwa, odkrytymi podczas wykopalisk archeologicznych na terenie południowego Egiptu.

Długie sekwencje dźwięków *Aquarelle* to jakby nakładające się na siebie odcienie barw wody. Ich pulsujące brzmienie wypływa z ciszy i w niej się rozchodzi.

26 września **środa**

19.30 – Centrum Kultury „Koneser”

EUROPEAN WORKSHOP FOR CONTEMPORARY MUSIC, Ji Eun Park *sopran*
Conrad Schmitz *baryton*, Marcin Majchrowski *speaker*
Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego nr 50 Stowarzyszenia Kultury i Edukacji
Rüdiger Bohn *dyrygent*

Artur Zagajewski *canto* ** (zamówienie Programu 2 Polskiego Radia i WJ)

Jagoda Szmytka *happy deaf people* **

(zamówienie Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego i WJ)

Manos Tsangaris *Vivarium – Reisen, Kochen, Zoo...* ** (nowa wersja)

(zamówienie Niemieckiej Rady Muzycznej)

Multimedialny teatr muzyczny o pustocie

Vivarium to multimedialny teatr muzyczny. Tsangaris nawiązuje w nim do nowych, najbardziej popularnych seriali w telewizji niemieckiej, poświęconych podróżom, gotowaniu i „Zoo od środka, czyli jak lew dostaje zastrzyki”. Píše sarkastycznie: „Bliski kontakt? Tak. Wszyscy obmacują swoje smartfony jakby ze strachu, aby ich nie stracić, inni trzymają je przy uchu, lekko przekrzywiając głowę. Mobilność? Tak. Wszyscy ciągle w drodze, zaopatrzeni w urządzenia do podtrzymywania kontaktu: fetysze. Szczęście? Tak. „Happy Hour” zaraz po „All You Can Eat”.

Również nowe utwory Szmytki i Zagajewskiego to kompozycje wkraczające w obszar działania scenicznego.

27 września **czwartek**

19.30 – Filharmonia Narodowa, Sala Koncertowa

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII NARODOWEJ
Łukasz Owczynnیکow *kontrabas*, Ken Ueno *śpiew alikwotowy*
Aneta Kapla-Marszałek, Magdalena Dobrowolska *soprany*
Kari Kriikku *klarnet*, Rafał Janiak *dyrygent*

Witold Szalonek *Musica concertante*

Ken Ueno *On a Sufficient Condition for the Existence of Most Specific Hypothesis* *

Beat Furrer *canti notturni* *

Kaija Saariaho *D'OM LE VRAI SENS* *

Dama Kaija z jednorożcem

Cykl słynnych średniowiecznych gobelinów *Dama z jednorożcem* to bogate w symbolikę przedstawienia pięciu zmysłów i tajemniczego szóstego o nazwie „Mojemu jedynemu pragnieniu”. Zainspirowana nimi Kaija Saariaho skomponowała kuszący powabem zawołanych barw koncert klarnetowy. Znikąd zjawia się solista i przemierzając salę nieci muzykę, która zmysłowo oplata słuchaczy mruczących w lekkim oszołomieniu.

Ken Ueno – ten ci zawrząśnie! Japońskim sawari, śpiewem alikwotowym, gardłowym śpiewem z Tuwy, niskim heavymetalowym itd.

Concerto... Szalonka – o, to poważna muzyka.

27 **września** **czwartek**

22.30 – Teatr Imka

Johanne Saunier taniec, głos

Eva Furrer flet subkontrabasowy, głos

Michael Schmid flet basowy, głos

Richard Dubelski perkusja, głos

Georges Aperghis inscenizacja

Daniel Lévy scenografia i wideo

Georges Aperghis, François Regnault teksty

Grégory Beller projekt muzyki komputerowej IRCAM

Émilie Morin współpraca artystyczna

IRCAM:

Maxime Le Saux reżyser dźwięku

Yann Philippe projekt wideo

Frédéric Vandromme stage manager

Hervé Frichet oświetlenie

Georges Aperghis *Luna Park* *

(zamówienie IRCAM – Centre Pompidou i WJ)

Luna Park

„Kiedy siebie obserwujemy, nigdy przecież nie obserwujemy siebie, tylko innego człowieka”, mówi Thomas Bernhard. Ten paradoks jest punktem wyjścia dla autora *Luna Park*. Czwooro wykonawców siedzących obok siebie kontaktuje się nie bezpośrednio, lecz wirtualnie. Muszą przechodzić przez „sieć”: mikrofony szpiegowskie, śledzące kamery, ekrany, głośniki, czujniki ruchu. „Każdy przegląda się w kamerze jak w głębokiej studni, nawiązuje stosunek niemal miłosny z obiektywem i własnym w nim obrazem”, mówi Aperghis. „W ten sposób wykonawcy sami stają się kamerami, mikrofonami; zaczynają przemawiać w ich imieniu, opowiadają, co widzą. Za pomocą słów, ale też liczb”. Sztucznym głosem odzywa się wszystko obserwujący komputer (kompozytor wykorzystuje tu najnowszy program IRCAMu do syntezy głosu ludzkiego). Świsty, oddechy, fonemy, urywki zdań wykrzykiwane i wdmuchiwane do ustników fletów, powtarzane gesty, zwielokrotnione lub podzielone na części obrazy, wielość ekranów. A wszystko deformowane przez elektronikę (deformowane, bo innych też widzimy inaczej, niż oni widzą siebie). Wylania się świat poezji absurdu i satyry. „Zabawny lub przerażający, jak diabelski młyn w lunaparku”, mówi Aperghis. *Luna Park* na głosy, flet basowy, flet subkontrabasowy, komputer i wideo jest kompozycją zamówioną wspólnie przez IRCAM i Warszawską Jesień. To par excellence nowoczesny dramat dźwiękowo-wizualny i dzieło mistrzowskie.

28 **piątek**
wrzesnia

19.30 – Filharmonia Narodowa, Sala Kameralna

ORKIESTRA MUZYKI NOWEJ

Agata Zubel recytacja

Sławomir Pacek aktor

Beata Chwedorzewska reżyser

Gabriel Gietzky reżyser

Julia Bui-Ngoc wizualizacje

Adam Błaszczuk projekcje wideo

Maciej Jabłoński, Michał Pawełek live electronics

Zbigniew Akonom oświetlenie

Szymon Bywalec dyrygent

Arnold Schönberg *Pierrot lunaire*

Maciej Jabłoński, Przemysław Fiugajski *Księżycowy Pierrot* **

(zamówienie WJ)

Pierrot lunaire i Księżycowy Pierrot

Dramatyczno-koncertowy cykl *Pierrot lunaire* to arcydzieło ekspresjonizmu muzycznego. Jedno z kilku, które zmieniły obraz muzyki – poprzez zastosowaną przez Schönberga grę barw, bogactwo instrumentalnej kolorystyki, sposób użycia głosu i słowa. Posłuchajmy *Księżycowego Piotrusia* oraz artystycznego komentarza do tego utworu: zamówionej przez Warszawską Jesień kompozycji Macieja Jabłońskiego *Księżycowy Pierrot*. To rzecz przeznaczona na aktora, zespół instrumentalny, dźwięki elektroniczne i wideo. Swoim utworem Schönberg zapoczątkował słynny Sprechgesang (rodzaj śpiewnej recytacji), który może realizować śpiewaczka, ale także aktorka. Mija właśnie sto lat od skomponowania *Pierrot lunaire*. Ten cykl melodramatów stanowi historyczny kontekst dla nurtu utworów tegorocznej Jesieni będących wypowiedzią, podsytych znaczeniem, teatralnym znakiem, utworów „mówiących”.

28 **piątek**
wrzesnia

22.30 – Centrum Kultury „Koneser”

DUO PETRINI–JÜNGER: Anna Petrini, Fabrice Jünger flet y

Pierre Jodlowski w i d e o

Aleksandra Gryka w i d e o

Jörgen Dahlqvist w i d e o

Pierre Jodlowski *Hyperspeed Disconnected Motions* **

(zamówienie Duo Petrini-Jünger i Statens Musikverk)

Fausto Romitelli *Seascape*

Aleksandra Gryka *observerobserver* **

(zamówienie Sopotckiej Sceny Off de BICZ i WJ)

Tao Yu *The Peach Blossom Fan* **

Kent Olofsson, Jörgen Dahlqvist *Intérieur / Extérieur* **

(zamówienie Duo Petrini-Jünger i Statens Musikverk)

Dwa bardzo nisko brzmiące flety

I tu, podobnie jak w wielu innych koncertach tegorocznego festiwalu, wychodzimy poza samą muzykę i poza dźwięk elektroniczny, i wkraczamy w świat znaczeń słownych i instalacji scenicznych, w obszar sztuki wideo oraz środków wyrazu możliwych dzięki nowym technologiom. Jądem programu są kompozycje przeznaczone na instrumentarium nietypowe: flet kontrabasowy i kontrabasowy flet prosty skrzynkowy (flet Paetzolda). Wszystkie z jednym wyjątkiem to prawykonania światowe. Utwór Jodlowskiego jest czymś w rodzaju notatek z podróży po współczesności, z jej przemożnym atrybutem połączeń sieciowych, rzeczywistości wirtualnej itd., kompozycja Tao Yu na sześciokanałową warstwę elektroakustyczną i flet z systemem świetlnym to scena ze sztuki z czasów wczesnej dynastii Qing, a autorzy audiowizualnego *Intérieur/Extérieur* na flety, elektronikę, wideo i instalacje sceniczne, kompozytor Kent Olofsson oraz reżyser i dramaturg Jörgen Dahlqvist, nawiązują do sztuki Maeterlincka *Wnętrze* oraz jego koncepcji „tragedii życia codziennego”.

29 września **sobota**

19.30 – Filharmonia Narodowa, Sala Koncertowa

NARODOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA POLSKIEGO RADIA W KATOWICACH

VOCAALLAB, Francine Vis soprano, Anna Mikołajczyk soprano, Lucas Vis dyrygent

Klas Torstensson *Polarhavet (Morze Polarne)* *

Joanna Woźny *Loses* *

Leonardo Schiavo *A poco a poco* *

Matthias Pintscher *Hérodiade-Fragmente* *

Krzysztof Wołek *The Body* **

Finał według Mallarmégo, Erazma i Wałęsy

Oto finał przytwierdzający idei niniejszej Jesieni – muzyki „mówiącej”, pobrzmiewającej znaczeniem, sceniczną aluzją. *Herodiada* to scena dramatyczna na sopran i wielką orkiestrę, skomponowana do wiersza Mallarmégo, do którego szkic miał być początkowo fragmentem scenicznej etiudy. Zawarte w *The Body* słowa satyry Erazma z Rotterdamu, *Pochwała głupoty*, Krzysztof Wołek kieruje do świata współczesnego, z jego hedonizmem i duchowym wyjąłowieniem, a tekst subtelnej kompozycji Leonarda Schiaviego *A poco a poco (Krok po kroku)* zawiera sentencje wybrane z mów trojga noblistów: Baracka Obamy, Aung San Suu Kyi i Lecha Wałęsy. Dla ducha, zmysłów i intelektu!

21 **piątek** – **29** **sobota**
wrzesnia – **wrzesnia**

10:00-17:00 – Austriackie Forum Kultury, Galeria

Instalacje audiowizualne

Henning Lohner *The Revenge of the Dead Indians: In Memoriam John Cage*

Adam Dudek *Opera Proibita / Jacek*

Andrzej Bielawski *Atlasy 1995–2008*

Wernisaż instalacji: 20 września, czwartek, godz. 18:00.

Instalacje, czyli śpiew stał się ciałem

Dźwięk, muzyka uwolniona z kart książki. Dostojne strony starych atlasów stają się podłożem malunków artysty. Ich przewracanie w ciszy, w powolnym rytmie, staje się rytuałem. Księga wydaje głos (*Atlasy 1995–2008*).

Śpiewa śpiewak, aż mu ciało gra, aż mu skóra drga. Z czego normalnie nie zdajemy sobie sprawy. Że śpiew, to ciało, że jest cielesny. Jeden z *Sonetów* Mykietyna śpiewa sopranem męskim ciało Jacka Laszczkowskiego (*Opera Proibita/Jacek*).

Zemsta martwych Indian: In memoriam John Cage nie jest ani filmem ani dokumentem. To oparta na zasadach muzycznych kompozycja filmowa, zobrazowane credo kompozytora Johna Cage'a.

Mała
Warszawska Jesień

**Rekomendowana
dla dzieci
w wieku 4-12 lat**

Mała Warszawska Jesień, czyli zalecane ćwiczenia z wiercenia

Będą kosmiczne dźwięki w zasięgu ręki (interaktywna instalacja elektroniczna), dzikie zwierzęta ukryte w instrumentach (zajęcia warsztatowe), ćwiczenia w byciu na prawdziwym koncercie (z muzyką George'a Crumba i Pierre'a Schaeffera) oraz trasa do króla Midasa (i innych postaci *Przemian* Owidiusza: spacer muzyczny). Szczegóły w specjalnym folderze i na stronie internetowej festiwalu.

Pięć Etiud... (z roku 1948, pierwsze utwory na taśmę!) pioniera muzyki elektronicznej Pierre'a Schaeffera, to tak zwana muzyka konkretna: jej zasadą był montaż nagranych dźwięków otoczenia. Dlatego zarzucano jej, że jest bardziej słuchowiskiem niż muzyką. Tym bardziej – skoro myślą przewodnią tegorocznej Jesieni jest „mowa” dźwięków – chcemy ją przedstawić. Podobnie jak mitologiczną opowieść w formie muzycznego spaceru o tym, że wszystko – jak muzyka – nieustannie zmienia kształt. A że klasyczną mową muzyki jest śpiew, to i *Małe pieśni...* do wierszy Lorki też.

Wszystkim dzieciom zalecam ćwiczenia z wiercenia (w niecierpliwym oczekiwaniu na Małą Warszawską Jesień).

22 sobota **30** niedziela
wrzesnia – wrzesnia

(24 września instalacja nieczynna)

**12:00-20:00 – Zachęta Narodowa Galeria Sztuki,
Sala Warsztatowa**

Radosław Deruba *wideo*

Łukasz Szalankiewicz *Dźwiękoświsty*

interaktywna instalacja audiowizualna **

(zamówienie WJ)

Wernisaż instalacji: 21 września, piątek, godz. 17:00

22 sobota wrzesnia

19:00 – Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

Miejsce spotkania: brama przy Belwederze

Alina Mleczek saksofony, Michał Górczyński klarnety

Zdzisław Piernik tuba, Leszek Lorent perkusja

Tadeusz Sudnik instrumenty elektroniczne

oraz mim i Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego nr 50

Stowarzyszenia Kultury i Edukacji

Beata Chwedorzewska i Jerzy Kornowicz scenariusz i reżyseria

Jerzy Kornowicz *Godzina przemian – Echo, król Midas i łabędzie***

wyprawa muzyczna na wątkach *Przemian* Owidiusza w opracowaniu

Anny Kamieńskiej (zamówienie WJ)

23 niedziela wrzesnia

**11:00 i 16:00 – Zachęta Narodowa Galeria Sztuki,
Sala Multimedialna**

Barbara Zamek-Gliszczyńska sopran, Ewa Liebchen flet

Urszula Nowakowska harfa, Marcin Wolniewicz reżyseria dźwięku

Grzegorz Wierus prowadzący koncert

George Crumb *Federico's Little Songs for Children*

Pierre Schaeffer *Cinq Études de bruits*

29 sobota wrzesnia

**11:00 i 13:00 – Zachęta Narodowa Galeria Sztuki,
Sala Multimedialna**

Dagna Sadkowska prowadzenie

Warsztaty muzyczne dla dzieci w wieku 4–7 lat:

Dagna Sadkowska „Muzyczna kuchnia”

29 sobota wrzesnia

**15:30 i 17:30 – Zachęta Narodowa Galeria Sztuki,
Sala Multimedialna**

Michał Górczyński prowadzenie

Warsztaty muzyczne dla dzieci w wieku 8–12 lat:

Michał Górczyński „Dzikość instrumentów”

** prawykonanie * pierwsze wykonanie w Polsce

Imprezy towarzyszące:

21 września ^{piątek}

16:00 – Polskie Wydawnictwo Muzyczne

Kazimierz Serocki *Kto naprawdę stworzył Warszawską Jesień?*

prezentacja portalu serocki.polmic.pl, promocja płyty Polskich Nagrań, dyskusja, koncert

Organizatorzy: Polskie Centrum Informacji Muzycznej (POLMIC), Polskie Nagrania

i Polskie Wydawnictwo Muzyczne

21 września ^{piątek}

16:00 – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

I Koncert Koła Młodych Związku Kompozytorów Polskich

Organizator: Koło Młodych Związku Kompozytorów Polskich

22 września sobota

12:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Rozalie Hirs

Organizator: Warszawska Jesień

22 września sobota

14:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem:

Kryštof Mařatka (z udziałem Eleny Vassilieviej)

Organizator: Warszawska Jesień

22 września sobota

16:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem:

Chaya Czernowin, Mark Andre, Jamilia Jazyzbekova

Organizator: Warszawska Jesień

23 września niedziela

16:00 – Centrum Olimpijskie PKOl w Warszawie

„Polska Muzyka Olimpijska – w 40-lecie *Ekecheirii* Krzysztofa Pendereckiego
oraz Igrzysk XX Olimpiady w Monachium”

Spotkanie z Krzysztofem Penderekim i sportowcami – uczestnikami Igrzysk

Organizatorzy: Polski Komitet Olimpijski, Polskie Nagrania, Związek Kompozytorów Polskich

23 września niedziela

16:00 – Krytyka Polityczna

Prezentacja książki **Moniki Pasiecznik** *Rytuał superformuły. Licht: Die Sieben Tage
der Woche Karlheinz Stockhausena*

Organizator: Krytyka Polityczna

23 września niedziela

17:00 – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Sala Melcera

Koncert Minsk String Quartet

Organizator: Związek Kompozytorów Polskich

23 września niedziela

19:30 – Zamek Królewski, Sala Wielka

Koncert z cyklu „Muzyka Kresów Wschodnich”

Organizator: Zamek Królewski w Warszawie

24 września ^{poniedziałek}

12:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Oscar Strasnoy

Organizator: Warszawska Jesień

24 września ^{poniedziałek}

16:00 – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Koncert Warszawskiego Oddziału Związku Kompozytorów Polskich

Organizator: Związek Kompozytorów Polskich

24 września ^{poniedziałek}

17:00 – Zamek Królewski, Sala Koncertowa

Beijing Modern Music Festival na Warszawskiej Jesieni.

Koncert kompozytorów chińskich.

Organizator: Instytut Adama Mickiewicza

25 września ^{wtorek}

22:30 – Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki

II Koncert Koła Młodych Związku Kompozytorów Polskich

Organizator: Koło Młodych Związku Kompozytorów Polskich

26 września ^{środa}

14:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Paweł Szymański

Organizator: Warszawska Jesień

26 września ^{środa}

16:00 – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Koncert Filharmonii Kameralnej Warszawa

Organizator: Oddział Warszawski Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków

27 września czwartek

12:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Manos Tsangaris

Organizator: Warszawska Jesień

27 września czwartek

16:00 – Krytyka Polityczna

Prezentacja książki **Jana Topolskiego** *Widma i czasy. Muzyka Gérarda Griseya*

Organizator: Krytyka Polityczna

28 września piątek

12:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Georges Aperghis

Organizator: Warszawska Jesień

29 września sobota

12:00 – Austriackie Forum Kultury

Spotkanie z kompozytorem: Klas Torstensson

Organizator: Warszawska Jesień

29 września sobota

16:00 – Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski

Dłubak Soundsystem – projekt multimedialny

Organizator: Fundacja Archeologia Fotografii

Miejsca koncertów i imprez towarzyszących

Filharmonia Narodowa

Jasna 5

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

Modzelewskiego 59

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Okólnik 2

Centrum Kultury „Koneser”

Ząbkowska 27/31

Centrum Artystyczne „Fabryka Trzciny”

Otwocka 14

Teatr Imka

Konopnickiej 6

Zachęta Narodowa Galeria Sztuki

Pl. Małachowskiego 3

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

Agrykola 1

Kościół Ewangelicko-Reformowany

Al. Solidarności 76A

Austriackie Forum Kultury

Próżna 8

Polskie Wydawnictwo Muzyczne

Fredry 8

Zamek Królewski w Warszawie

Pl. Zamkowy 4

Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki

Elektoralna 12

Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski

Jazdów 2

Centrum Olimpijskie PKOl w Warszawie

Wybrzeże Gdyńskie 4

Krytyka Polityczna

Foksal 16, p. II

Biuro Festiwalowe

Rynek Starego Miasta 27

00-272 Warszawa

tel./fax: 22 831 06 07

tel.: 22 635 91 38

tel.: 22 831 16 34 w. 32

e-mail: festival@warsaw-autumn.art.pl

www.warszawska-jesien.art.pl

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian w programie.

Tekst© Tadeusz Wielecki

Opracowanie graficzne Tomasz Lec

Festiwal jest członkiem Europejskiej Konferencji Promotorów Nowej Muzyki oraz Réseau Varèse, europejskiej sieci kreowania i promocji nowej muzyki wspieranej przez „Program Kultura” Komisji Europejskiej.

**RÉSEAU
VARÈSE**

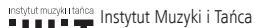

DG Edukacja i Kultura
Program „Kultura”

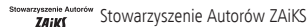
Organizator

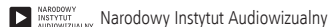
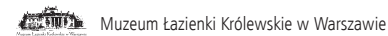
Współorganizatorzy

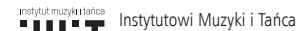
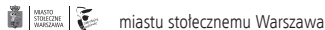
Partnerzy Związku Kompozytorów Polskich

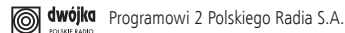
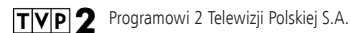
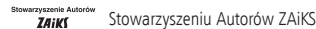
Partnerzy Festiwalu

Warszawska Jesień 2012 dziękuje za pomoc finansową i zaangażowanie na rzecz festiwalu

oraz instytucjom i firmom

Patroni medialni festiwalu

 Telewizja Polska S.A.

 Polskie Radio S.A.

 „Gazeta Wyborcza”

 warszawa.gazeta.pl

 „Polityka”

 „Forum”

 „Malemén”

 empik.com

 HATOR

Patroni medialni Małej Warszawskiej Jesieni

 q1turka.pl

 miastodziedi.pl

 miesięcznik „Gaga”

 gogaga.pl

Patronat Honorowy

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Bogdan Zdrojewski

Prezydent miasta stołecznego Warszawy
Hanna Gronkiewicz-Waltz

Festiwal zrealizowano dzięki wsparciu finansowemu

miasta stołecznego Warszawy

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu „Wydarzenia artystyczne”

Instytutu Muzyki i Tańca

Warszawska Jesień

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej

www.warszawska-jesien.art.pl